

פניני השבוע

יו"ל לע"נ הרה"ח רבי ברוך בענדיט ב"ר משה נחום ליכטנשטיין זצ"ל

משגיח רוחני דישיבת "שער אליעזר" קרעטשניף

בעזה"ת, פרשת ויצא תשע"א

ויצא יעקב מבאר שבע וגו' (כ"ח - י')

וברש"י "מגיד שיציאת צדיק מן המקום עושה רושם וגו'". מסופר: כשרבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א נאלץ היה לעזב את העיר ז'ליכוב בגלל מתנגדיו, אמר לו אחת ממתנגדיו: חז"ל אמרו שיציאת צדיק מן העיר עושה רושם, פנה הודה פנה זיוה פנה הדרה, ואני איני רואה שז'ליכוב נראית פחות הדורה מבתחילה. ענה לו רבי לוי יצחק: לכאורה גם אברהם ויצחק עזבו את מקומותיהם, ובהם לא דרשו כך, אלא כשיעקב עזב את באר שבע נשארו שם צדיקים כמו יצחק ורבקה, וצדיקים מרגישים ביציאתו של צדיק, אבל כשאברהם ויצחק עזבו מקומותיהם, לא נשאר שום צדיק ולכן לא עשה רושם, כי הרשעים אינם מרגישים בחסרון הצדיק.

ויפגע במקום וגו' ויקח מאבני המקום וגו' וישכב במקום (כ"ח - י"א)

לפי שעתיד להיות שלושה בתים באותו המקום, והם: הבית אשר בנה שלמה, הבית שבנו עולי בבל, והבית אשר עתיד להבנות, לכן הזכירה התורה כאן שלש פעמים שם "מקום" ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש" - רמז לבית הראשון ולחורבנו, "ויקח מאבני המקום" "מאבני המקום" - ולא כל אבני המקום, רמז לבית השני שלא תהיינה שם כל המתנות בשלימות, "וישכב במקום ההוא" רמז לבית השלישי, שבו תהיה המנוחה והנחלה האמיתית.

האברבנאל

ויפגע במקום וגו' (כ"ח - י"א)

וברש"י "ורבותינו פרשו (ברכות כ"ז) לשון תפילה", כל תפילתו של יעקב אבינו ע"ה לא היתה אלא עבור המקום ב"ה - על צער השכינה.

הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זיע"א

ויחלום והנה סולם מוצב ארצה וגו' (כ"ח - י"ב)

הנה כל אדם צריך לעלות מדריגה אחר מדריגה בסולם העולה דרך בית א-ל, ואם ח"ו נכשל וחטא ונפל ממדריגתו והוא עכשיו בבחינת "מוצב ארצה", אסור לו לחשוב ולהתעסק בזה הרבה, רק בבחינת "ויחלום" כחלום יעוף לבל ישקע ח"ו בעצבות, "וראשו" עיקר מחשבתו צריך שיהיה "מגיע השמימה" שיוכל לעלות ולהגיע למדריגות גבוהות, ואם תאמר והרי חוטא ופושע הוא, ממשיך הכתוב ואומר "והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו" גם הצדיקים הגדולים נופלים לפעמים ממדריגתם ועולים חזרה, וע"כ אל יתייאש, רק ישוב בתשובה שלימה מתוך שמחה.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי (כ"ח - ט"ז)

וקשה מהו "במקום הזה", האם רק במקום הזה, והלא מלא כל הארץ כבודו, והבוית"ש ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ועוד, מהו שאמר "ואנכי לא ידעתי", האם לא ידע יעקב אבינו ע"ה בחיר האבות דלית אתר פניה מניה, אך הענין הוא, דהנה השי"ת משפיע תמיד שפע לעולם הזה בלי הפסק רגע, אך ההשפעה היא ע"י התלבשות וצמצומים שהוא בחינת אלקים המורה על צמצום, וכאן שראה יעקב דבר חדש לגמרי, שההשפעה היא בהתגלות מרובה, בחינת שם הוי' ב"ה, המורה על רחמים וחסדים מגולים, בוודאי שמקום זה הוא מקום מקודש, וזהו "אכן יש ה' במקום הזה" ברחמים ובהתגלות ובוודאי הוא מקום מקודש, "ואנכי לא ידעתי", שעד עתה לא נתגלה לו חזיון כזה, הגם שבוודאי ידע יעקב אבינו שהשי"ת הוא מלוא כל הארץ כבודו.

הרה"ק מרוזין זיע"א

אם יהיה אלקים עמדי וגו' ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש (כ"ח - כ')

וקשה מה כפל הלשון "לחם לאכול ובגד ללבוש" הרי ידוע שלחם הוא כדי לאכול ובגד ללבוש, ונראה לפרש, שיש לפעמים לאדם לחם אך אינו יכול לאכול כי אינו בקו הבריאות וכדו', לכן ביקש מהקב"ה שיתן לו לחם ושיוכל לאכלו, וכן בגד, שאוכל ללבוש.

כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א

וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם (כ"ט - א')

יעקב אבינו ע"ה התנשא והתרומם מהארציות ומהגשמיות, במטרה ללכת ולהתדבק בדרכם של הצדיקים הדבקים בקדמונו של עולם ב"ה - בני קדם.

המגיד הקדוש ממעזריטש זיע"א

לא עת האסף המקנה השקו הצאן ולכו רעו (כ"ט - ז')

ר"ל "לא עת האסף מקנה, אם לא הגיע זמן אסיפת בני ישראל מגלותם, לפחות "השקו הצאן ולכו ראו", היינו שיתן השי"ת פרנסה בריווח.

הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זיע"א

וירא ה' כי שנואה לאה ויתפח את רחמה (כ"ט - ל"א)

ובמדרש "כי שנואה מעשי עשו בעיניה". ידוע הענין שהיו אמותינו עקרות כי השי"ת מתאוה לתפילתן של צדיקים, ולכן מנע הטבע מהם כדי שיתפללו על בנים, ולכן אצל לאה שהיתה גם כן מתפללת שלא תפול בגורלו של עשו, לא מנע הקב"ה ממנה פרי בטן כי די לה בתפלה הזו, מחמת שמתאוה הקב"ה לתפילתה.

הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א

פניני השבת

מעין עולם הבא יום שבת מנוחה

הרה"ק רבי ברוך ממעזבז זיע"א אמר מעי"ן עולם הבא יום שבת מנוחה, שבת הוא גדול מעוה"ב, כי שבת הוא המעיין שממנו ניקח העולם הבא, מי שזוכה בוודאי טועם טעם אמיתי תענוג ג"ע, שבת איז העכיר פון עוה"ב.

בית אהרן